

2025 m. gruodžio mėn.

2024-2025 METŲ ŽALIŲJŲ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ PAŽANGOS ATASKAITA

PROJEKTAS „ENERGIJOS EFEKTYVUMO DIDINIMAS LIETUVOJE“ (NR. LIFE20 IPC/LT/000002)
YRA FINANSUOJAMAS EUROPOS SĄJUNGOS IR LIETUVOS RESPUBLIKOS LĖŠOMIS.

SUMMARY IN ENGLISH

REPORT ON 2024 - 2025 ACTIVITIES OF THE MINISTRY OF ENVIRONMENT OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA AND GREEN PUBLIC PROCUREMENT SHARE

ACTIVITIES OF THE MINISTRY OF ENVIRONMENT

1

ANALYSIS OF THE ENVIRONMENTAL IMPACT OF GREEN PUBLIC PROCUREMENT

An analysis of the environmental impact of Green public procurement was published in March, 2024 providing in-depth research of 5 product groups on CO2 impact.

2

A MONTHLY NEWSLETTER TO THE GREEN PUBLIC PROCUREMENT PRACTITIONERS NETWORK

Ministry of Environment sends out a monthly newsletter to the Green Procurement Practitioners Network, which consists of 500+ contacts. The content includes updates and material from the ministry as well as the Public Procurement Office.

3

A SURVEY OF PROCURERS AND SUPPLIERS TO ASSESS THE EFFECTIVENESS OF THE GREEN PUBLIC PROCUREMENT SYSTEM

The survey was carried out between March and April 2025 using the Green Public Procurement Practitioners Network, platforms of stakeholders such as Public Procurement Office and Central Purchasing Organisation.

4

YEARLY AWARDS OF GREEN PUBLIC PROCUREMENT LEADERS

In December 2024 and November 2025 Ministry of environment held the yearly awards of Green public procurement leaders. This event is a platform to share best practices and acknowledge most distinguished green procurements.

5

YEARLY UPDATING OF THE ENVIRONMENTAL CRITERIA PRECEDED BY A PUBLIC REVIEW

The Minister of Environment in December 2024 signed and approved the updated environmental criteria and green public procurement legislation of the Order No D1-401. The finalization of the update of 2025 is in progress.

GREEN PROCUREMENT SHARE IN LITHUANIA IN 2024 (ACCORDING TO PUBLIC PROCUREMENT OFFICE DATA)

Green public procurement
value of purchases made, %

95,7 %

Green public procurement
number of purchases made, %

85 %

APLINKOS MINISTERIJOS VEIKLOS

1

ŽALIŲJŲ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ APLINKOSAUGINIO POVEIKIO ANALIZĖ

Analizės ataskaita buvo pateikta 2024 m. kovo mėnesį. Ją parengė Kauno technologijos universiteto ekspertai.

Analizės tikslas ir rekomendacijos

Šios analizės tikslas buvo įvertinti žaliųjų viešųjų pirkimų aplinkosauginį poveikį, taikant gyvavimo ciklo analizės priėgą. Palyginus minimalius aplinkos apsaugos kriterijus atitinkančius produktus su taršesnėmis rinkos alternatyvomis penkiose grupėse – M ir N kategorijos transporto priemonės, produktai, kuriems taikomi energetinio efektyvumo reikalavimai, elektra, tekstilės gaminiai, popierius ir jo gaminiai – nustatytas aplinkosauginis pranašumas, ypač popieriaus iš perdirbto pluošto ir elektros iš saulės ar vėjo atveju.

Fokusuotos grupinės diskusijos parodė, kad verslas yra pasirengęs siūlyti aukštesnius nei minimalius kriterijus atitinkančius produktus, tačiau didžiausias iššūkis išlieka viešųjų pirkimų procese dominuojantis mažiausios kainos kriterijus, ribojantis ekoinovacijų integravimą. Siekiant didesnio teigiamo poveikio aplinkai, rekomenduojama, kad perkančiosios organizacijos dažniau vertintų pasiūlymus pagal ekonominio naudingumo principą, integruodamos aplinkosauginius kriterijus į kokybės vertinimą.

[Žaliųjų viešųjų pirkimų aplinkosauginio poveikio analizė](#)

2

ŽALIŲJŲ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ NAUJENLAIŠKIS

Aplinkos ministerija 2024 - 2025 m., kaip ir anksčiau, siuntė mėnesinį naujienlaiškį žaliųjų pirkimų specialistų tinklui, kurį sudaro per 500 kontaktų.

Į naujienlaiškio turinį įeina svarbiausia informacija apie žaliųjų viešųjų pirkimų reglamentavimą, viešąsias konsultacijas, žaliųjų pirkimų apdovanojimus, gerąsias praktikas, Aplinkos ministerijos rekomendacijas, kitas naudingas nuorodas bei Viešųjų pirkimų tarnybos paruoštą metodinę medžiagą ir darniųjų pirkimų naujienlaiškį. Pavyzdžiai:

[Nr. 1](#)

[Nr. 2](#)

[Nr. 3](#)

[Nr. 4](#)

3

PIRKIMŲ VYKDYTOJŲ IR TIEKĖJŲ APKLAUSA, KURIA SIEKIAMA ĮVERTINTI ŽALIŲJŲ PIRKIMŲ SISTEMOS VEIKSMINGUMĄ

Apklausa buvo atlikta 2025 m. kovo–balandžio mėn. naudojantis Žaliųjų viešųjų pirkimų specialistų tinklu, Viešųjų pirkimų tarnybos, CPO LT platformomis ir kt.

Konsultacijos tikslas

Pirkimų vykdytojams ir tiekėjams skirta viešųjų konsultacijų apklausa siekiama sužinoti jų požiūrį į žaliuosius pirkimus ir šios srities teisinio reglamentavimo keitimo poreikį, identifikuoti kokiose srityse minimalius aplinkos apsaugos kriterijus reikia atnaujinti, naikinti ar naujai nustatyti prioriteto tvarka.

Tiekėjams skirta viešųjų konsultacijų apklausa siekiama įvertinti prekių, paslaugų ir darbų rinkos dalyvių pasirengimą pirkimų vykdytojams tiekti mažesnę neigiamą poveikį aplinkai darančius produktus, ekologinių ženklų ir aplinkosaugos vadybos sistemų paplitimą rinkoje, nustatyti su minimaliais prekių, paslaugų ir darbų pirkimams taikomais aplinkos apsaugos kriterijais susijusias praktines problemas. Konsultacijoje dalyvavo **147 respondentai** – 97 pirkimų vykdytojai ir 52 tiekėjai.

Esminės išvalgos

Lyginant 2023 m. ir 2025 m., jaučiama tvarių produktų skaičiaus padidėjimas rinkoje – 2,5 karto daugiau I tipo ekologinių ženklų ir taikoma 2 kartus daugiau aplinkosaugos sistemų. Beveik 60 proc. tiekėjų pripažįsta tvaraus produkto skaičiaus didėjimo tendenciją.

4

KASMETINIAI ŽALIŲJŲ PIRKIMŲ LYDERIŲ APDOVANOJIMAI

Aplinkos ministerija kasmet siekia apdovanoti žaliųjų viešųjų pirkimų lyderius. Šie apdovanojimai buvo surengti 2024 m. gruodį ir 2025 m. lapkritį Aplinkos ministerijoje. Pastarieji apdovanojimai buvo organizuojami kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija bei Viešųjų pirkimų tarnyba. Renginio tikslas – gerųjų praktikų sklaida ir labiausiai pasižymėjusių žaliųjų pirkimų vykdytojų pripažinimas.

[2024 m. apdovanojimų renginio įrašas](#)

[2025 m. apdovanojimų renginio įrašas](#)

ATNAUJINTI PRIORITETINIŲ PREKIŲ, PASLAUGŲ IR DARBŲ GRUPIŲ APLINKOS APSAUGOS KRITERIJAI PO DERINIMO SU SUINTERESUOTOMIS ŠALIMIS

Aplinkos ministerija parengė ir 2024 rugsėjį ir 2025 spalį pateikė derinti du Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. D1-508 „Dėl Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektus.

Projektas 2024 m. rugsėjį paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). 144 institucijos turėjo galimybę peržiūrėti Įsakymo projektą bei pateikti pastabas ir komentarus.

Projektas 2025 m. spalį paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). 100 institucijų turėjo galimybę peržiūrėti Įsakymo projektą bei pateikti pastabas ir komentarus.

Aplinkos apsaugos kriterijai atnaujinti šiose prekių ir paslaugų grupėse:

- Energijos vartojimo efektyvumas (Kriterijus atliepiamas šiose prekių grupėse: Padangos, Mobilieji telefonai, Pastatų projektavimo paslaugos ir statybos darbai);
- Ekologinis ženklavimas (Kriterijus atliepiamas šiose prekių grupėse: Valymo priemonės ir vidaus valymo paslaugos, Maisto produktai ir maitinimo paslaugos);
- CO₂ poveikio mažinimas (Kriterijus atliepiamas šiose prekių grupėse: M ir N kategorijų kelių transporto priemonės, Pastatų projektavimo paslaugos ir statybos darbai);
- Žiedžiškumo principo taikymas (Kompiuteriai ir panšetės, Statybinės medžiagos, Kelių projektavimo paslaugos ir statybos darbai, kelio elementai ir kt.).

Šie aplinkos apsaugos kriterijai tiesiogiai prisideda prie šių Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano (NEKSVP) priemonių įgyvendinimo:

H2. Žaliųjų pirkimų taikymo srities išplėtimas ir įpareigojimų viešajam sektoriui didinimas

K6-P. Žiedžiškumo principo taikymas viešuosiuose pirkimuose

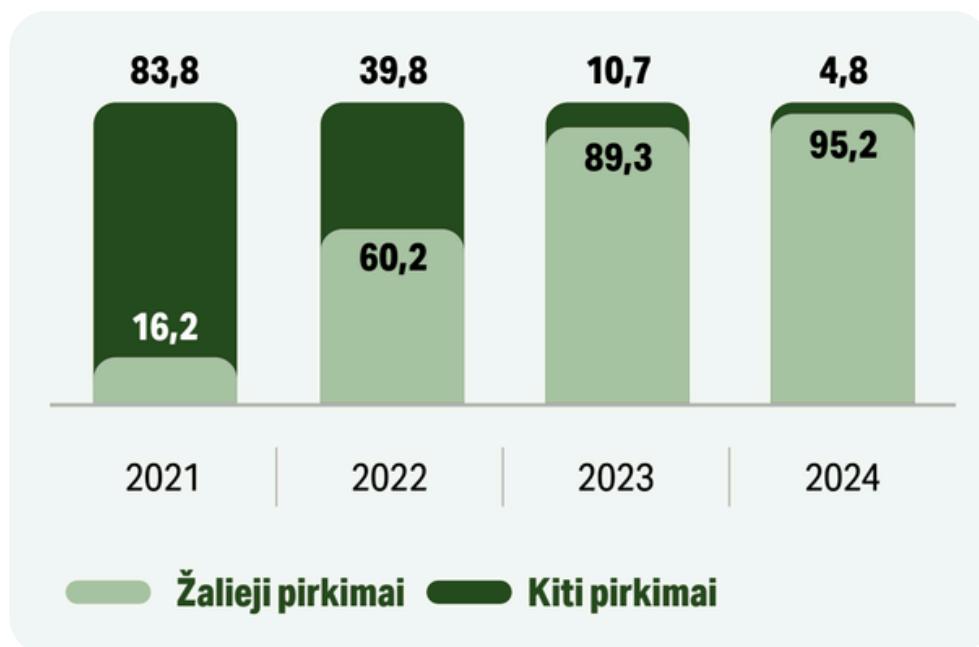
T11-E. Transporto priemonių atnaujinimas, taikant žaliuosius pirkimus

ŽALIŲJŲ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ REZULTATAI 2024-2025 M.

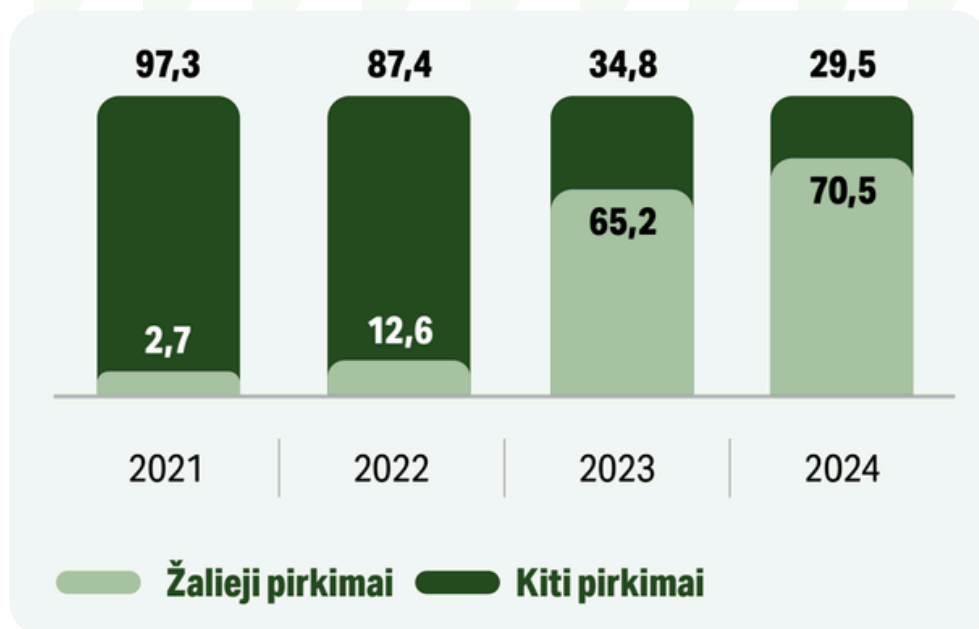
PAGAL VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBOS DUOMENIS

Bendra visų pirkimų vykdytojų įvykdytų žaliųjų pirkimų vertės dalis 2024 m., palyginti su 2023 m., padidėjo nuo 89,3 iki 95,2 proc. nuo bendros pirkimų vertės, atitinkamai pirkimų skaičiaus dalis padidėjo nuo 65,2 iki 70,5 proc.

2021–2024 m. vykdytų žaliųjų pirkimų vertė, proc.

2021–2024 m. vykdytų žaliųjų pirkimų skaičius, proc.

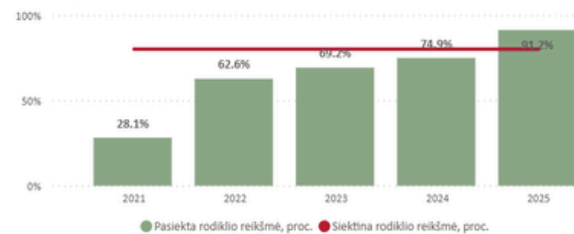
2021–2025 m. įsigytų netaaršaus transporto priemonių skaičiaus dalis, proc.

Viešųjų pirkimų tarnybos švieslentės duomenimis, transporto priemonių pirkimai **2025 m. pirmą kartą viršijo netaaršaus transporto įsigijimo rodiklį**, numatytą Alternatyvių degalų įstatyme: 2025 m. įsigyta 245 netaaršių ir 68 visai netaaršių autobusų.

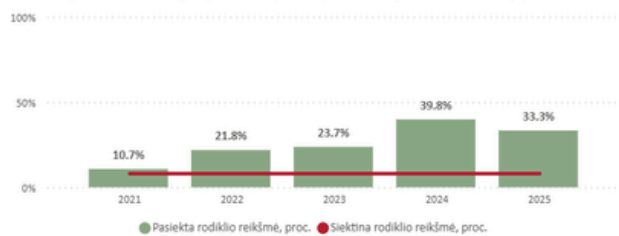
Netaaršių M1, M2 arba N1 kategorijos transporto priemonių skaičiaus dalis, proc.

Netaaršių M3 kategorijos transporto priemonių skaičiaus dalis, proc.

Netaaršių N2 ir N3 kategorijos transporto priemonių skaičiaus dalis, proc.

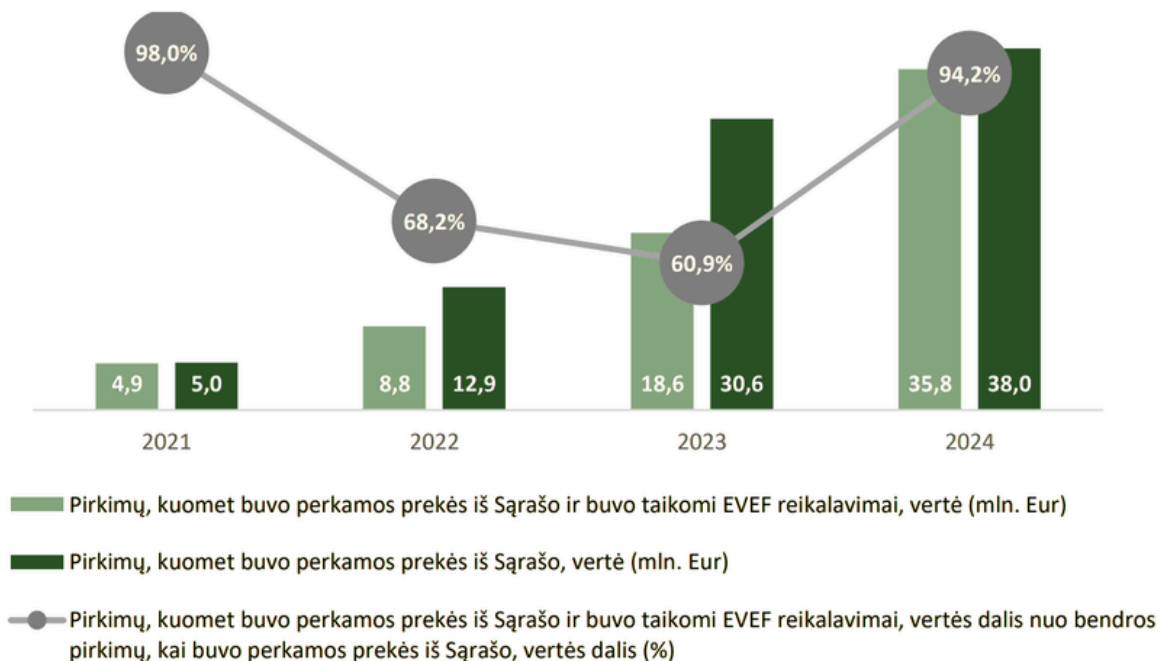
Visai netaaršių M3 kategorijos transporto priemonių skaičiaus dalis, proc.

2021–2024 m. vykdyti pirkimai, kuriems taikomi EEF reikalavimai

Viešųjų pirkimų tarnybos ataskaitoje nurodoma, kad 2024 m. prekės, įsigytos iš Sąrašo ir atitinkančios energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus, sudarė **33,3 proc. daugiau** nei 2023 m. nuo bendros pirkimų vertės dalies.

Pirkimų, kuomet buvo perkamos prekės iš Sąrašo ir taikomi EEF reikalavimai, vertės dinamika

2025 m. gruodžio mėn.

2024-2025 METŲ ŽALIŪJŲ VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ PAŽANGOS ATASKAITA

